

Заклучения на Съвета: Към модерни и устойчиви здравни системи, отговарящи на очакванията на потребителите

(2011/С 202/04)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

1. ПРИПОМНЯ, че съгласно член 168 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) следва да се осигури високо равнище на закрила на човешкото здраве при разработването и изпълнението на всички политики и дейности на Съюза; както и че действията на Съюза следва да допълват националните политики и да са насочени към подобряване на общественото здраве; чрез тях се поощрява и сътрудничеството между държавите-членки в областта на общественото здравеопазване и, ако е необходимо, се оказва подкрепа на техните действия, и те са съобразени изцяло с отговорностите на държавите-членки в организирането и предоставянето на здравни услуги и медицински грижи.
2. ПРИПОМНЯ Заклученията на Съвета относно Бялата книга на Комисията, озаглавена „Заедно за здраве: Стратегически подход за ЕС 2008—2013 г.“, приета на 6 декември 2007 г.
3. ПРИПОМНЯ Заклученията на Съвета относно общите ценности и принципи в системите на здравеопазването в ЕС, приети на 2 юни 2006 г.⁽¹⁾, и по-специално основните ценности като универсалност, достъп до лечение на добро ниво, справедливост и солидарност.
4. ПРИПОМНЯ Хартата от Талин относно здравни системи за здраве и благосъстояние, подписана на 27 юни 2008 г. под егидата на Световната здравна организация (СЗО).
5. ПРИПОМНЯ съвместния доклад за системите за здравеопазване, изготвен от Европейската комисия и Комитета за икономическа политика и финализиран на 23 ноември 2010 г., както и Заклученията на Съвета относно съвместния доклад на Комитета за икономическа политика и Комисията за системите за здравеопазване в ЕС, приети на 7 декември 2010 г.
6. ОТЧИТА работата, извършена от Комитета за социална закрила, и ПРИПОМНЯ целите за социална закрила и социално включване, договорени на Европейския съвет от март 2006 г. в рамките на отворения метод за координация, с оглед да се осигурят достъпно, висококачествено и устойчиво здравеопазване и дългосрочни грижи.
7. ПРИПОМНЯ обсъжданията на неформалната среща на министрите на здравеопазването на тема „Пътят пред пациентите и специалистите в Европа — инвестиране в здравните системи на бъдещето“, която се проведе на 4—5 април 2011 г. в Gödöllő.
8. ПРИПОМНЯ стратегията „Европа 2020“ и ПРИВЕТСТВА инициативата на Комисията да придвижи пилотното европейско партньорство за иновации в областта на активния живот на възрастните хора и остаряването в добро здраве, както и нейната текуща работа.
9. ОТЧИТА, че държавите-членки са изправени пред общи предизвикателства, произтичащи от застаряването на населението, промяната на неговите потребности, завишените очаквания на пациентите, бързото разпространение на технологиите и нарастващите разходи за здравеопазване, както и поради настоящата несигурна и нестабилна икономическа обстановка, предизвикана по-конкретно от неотдавнашната световна икономическа и финансова криза, която води до прогресивно ограничаване на средствата за здравните системи на държавите-членки. Непрекъснатото увеличаване на случаите на хронични болести представлява едно от основните предизвикателства пред здравните системи.
10. ОТЧИТА, че макар винаги да е стоял ключовият въпрос за осигуряване на равнопоставен достъп до висококачествени здравни услуги в условия на недостиг на икономически и други ресурси, понастоящем се променят мащабът и неотложността и ако проблемът не бъде разрешен, той би могъл да се превърне в основен фактор за бъдещата икономическа и социална структура на ЕС.
11. ОТЧИТА необходимостта от интелигентни и отговорни иновации, включително социални и организационни иновации, за постигането на баланс между бъдещите нужди и достъпните и устойчиви ресурси, за да може да се отговори на всички предизвикателства.
12. НАБЛЯГА на необходимостта здравният сектор да играе адекватна роля в изпълнението на стратегията „Европа 2020“. Инвестициите в здравето следва да се признаят като принос за икономическия растеж. Здравето е ценност само по себе си, но и необходимо условие за постигането на икономически растеж.
13. ИЗТЪКВА, че за да се създадат модерни, ефикасни, ефективни и финансово устойчиви здравни системи, които отговарят на очакванията на потребителите и осигуряват на всички равнопоставен достъп до здравни услуги, могат да бъдат използвани средства от Европейския структурен фонд, без да се засягат преговорите по бъдещата финансова рамка, в допълнение към финансирането на развитието на здравния сектор на отговарящи на условията региони на държавите-членки, в т.ч. посредством капиталови инвестиции, главно поради следните причини:
 - постигането на социално единство, намаляването на съществените различия и преодоляването на сериозните несъответствия в здравния сектор, които съществуват между държавите-членки и вътре в тях, са от изключително значение,
 - разработването на подходи от „ново поколение“ в здравеопазването ще изисква адекватно финансиране, за да се стимулира трансформирането на здравните системи и инвестициите да се пренасочат към нови устойчиви модели и структури за здравеопазване.

⁽¹⁾ ОВ С 146, 22.6.2006 г., стр. 1.

14. ИЗТЪКВА основното значение на ефективността на инвестициите в здравните системи на бъдещето, която следва да се измерва и наблюдава от съответните държави-членки.
15. ОТЧИТА колко е важно изготвянето на политиките и вземането на решения да се основават на факти и да бъдат подкрепяни от адекватни системи за здравна информация.
16. ПРИЗНАВА, че в Европейския съюз съществува необходимост от споделяне на факти относно модернизирването на здравните системи и новите подходи в сферата на здравеопазването.
17. ОТЧИТА, че промоцията на здравето и профилактиката на заболяванията са основни фактори за дългосрочна устойчивост на здравните системи.
18. ИЗТЪКВА, че наличието на достатъчен брой добре обучени здравни специалисти във всяка държава-членка е важно необходимо условие за функционирането на модерни и динамични здравни системи и че всяка държава-членка следва да задоволява потребностите си и да се присъедини към Кодекса на практиките на СЗО при международно назначаване.
19. ИЗТЪКВА необходимостта да се обединят усилията и да се установи по-координирано сътрудничество на равнище ЕС, за да се подкрепят държавите-членки, когато е целесъобразно, в усилията им да направят така, че техните здравни системи да отговорят на бъдещите предизвикателства, въз основа на резултати, постигнати в рамките на националните инициативи и на инициативите на ЕС, както и дейностите на междуправителствените организации, като Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и СЗО.
20. ПОДЧЕРТАВА водещата роля на здравните министри при разработването и прилагането на ефективни и съобразени със здравната политика подходи, за да се отговори адекватно на макроикономическите, здравните и обществените предизвикателства, включително свързаните със застаряването на населението, и да се осигурят бъдещите дългосрочни стратегии за здравния сектор, с особен акцент върху инвестициите в здравния сектор и стратегиите за човешките ресурси.
21. ПРИКАНВА държавите-членки:
- да засилят своя ангажимент да играят активна роля при разработването на ефективни и съобразени със здравната политика подходи, за да отговорят адекватно на макроикономическите предизвикателства и на здравните и обществените предизвикателства,
 - да гарантират, че на здравето е отредено необходимото място в националните програми за реформи, представени от държавите-членки в рамките на стратегията „Европа 2020“,
 - да променят възприятията за здравната политика, като я изведат на по-преден план при разглеждането на макроикономически въпроси, така че тя да спре да се възприема единствено като разход и да се признае нейният принос за икономическия растеж,
 - да обмислят отговарящи на предизвикателствата иновативни подходи и модели на здравеопазване и да разработят бъдещи дългосрочни стратегии за сектора на здравеопазването, с особен акцент върху ефективното инвестиране в здравния сектор и в човешките ресурси, с цел да се премине от болничните системи към интегрирани системи за предоставяне на грижи, като се подсили равнопоставеният достъп до висококачествени грижи и се намали неравенството,
 - да подсилват допълнително промоцията на здравето и профилактиката на заболяванията по интегриран начин в духа на подхода „Здраве във всички политики“,
 - да насърчават прилагането на здравно-технологични оценки и да осигурят по-интелигентно използване на решенията, свързани с електронното здравеопазване, за да гарантират максимална рентабилност и ползи за здравето и здравните системи;
 - да използват по-интелигентно финансовите програми на ЕС, включително посредством структурните фондове, които могат да допринесат за иновациите в здравната система и за намаляване на неравнопоставеността в здравеопазването и да бъдат допълнителен стимул за икономическия растеж.
22. ПРИКАНВА държавите-членки и Комисията:
- да започнат процес на размисъл под егидата на работна група „Обществено здравеопазване“ на равнище висши служители с цел да се установят ефективни начини за инвестиране в здравето с оглед на установяването на модерни и устойчиви здравни системи, отговарящи на очакванията на потребителите,
 - за да се даде старт на процеса за размисъл и да се постигнат неговите цели:
 - към работна група „Обществено здравеопазване“ на равнище висши служители да се отправи искане да насочва процеса за размисъл, да изготви неговата пътна карта и да разработи условията,
 - към работна група „Обществено здравеопазване“ на равнище висши служители да се отправи искане да провежда редовен диалог с Комитета за икономическа политика и с Комитета за социална закрила,
 - да се улесни достъпът на държавите-членки до неформална и независима консултативна експертна помощ в области на политиката, които са от значение за процеса за размисъл,
 - да включат в процеса за размисъл следните цели, и по-конкретно:
 - насърчаване на адекватното представяне на здравето в рамката на стратегията „Европа 2020“ и в процеса на европейския семестър,
 - обмен и анализ на опит и най-добри практики, за да се надгражда над факторите за успех за ефективното използване на структурните фондове за инвестиции в здравеопазването,

- обмен на опит, най-добри практики и експертни знания във връзка с разбирането и адекватния отговор на нарастващите и променящите се обществени нужди в сферата на здравеопазването, по-конкретно поради застаряването на населението, и ефективно и ефикасно проектиране на инвестициите в здравния сектор,
- сътрудничество при измерването и наблюдението на ефективността на инвестициите в здравеопазването,
- отчитане на програми, данни, знания, доказателства и експертен опит, съществуващи в рамките на ЕС, в междуправителствени организации, по-конкретно СЗО и ОИСР, и в държавите-членки, като по този начин се избягва дублиране на усилията.

23. ПРИКАНВА Комисията:

- да подкрепя държавите-членки в стартирането и прилагането на процеса за размисъл,
- да подкрепя процеса за размисъл посредством подходящи мерки, включително като улеснява достъпа до неформална и независима многосекторна експертна консултативна помощ, предоставяна при поискване на

държавите-членки и/или работна група „Обществено здравеопазване“ на равнище висши служители,

- да насърчава адекватната роля на здравния сектор при изпълнението на стратегията „Европа 2020“ и да подкрепя провеждането на редовни последващи обсъждания с държавите-членки относно актуалното състояние,
- да подчертае важната икономическа роля на здравния сектор, като се опита да измени възприятията за здравния сектор единствено като разход и да се признае неговият принос за икономическия растеж,
- да предоставя на държавите-членки ефективни инструменти и методики за оценка на резултатите на здравните системи,
- да стимулира нови начини за подкрепа на държавите-членки при удовлетворяването на техните бъдещи потребности от инвестиране в здравеопазването,
- да представя на Съвета редовни доклади, които да допринасят за процеса за размисъл, като първият доклад следва да бъде представен преди края на 2012 г.